Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237. Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 118. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го ТРАВНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 118. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 9, 1952 VOL. LX.

ТРУМАН НЕ „КУПИТЬ" ПЕРЕМИР'Я ЦІНОЮ ПРИМУСОВОГО ПОВОРОТУ ПОЛОНЕНИХ

Вашингтон. — През. Труман заявив, що Злучені Держави не купуватимуть перемир'я в Кореї таким способом, щоб „повернути людські істоти на зараз або неволю". У спеціяльним комунікаті, виданім з Білого Дому, президент відкинув пропозицію китайських комуністів, щоб вояки, які попали в полон аліянтів у Кореї, були проти своєї волі відіслані до їхніх країн. Із 132,000 північних корейців і комуністичних китайців, які попали в полон армії Об'єднаних Націй, 62,000 заявили, що вони не хочуть бути повернені під комуністичний режим. Заява президента вказує що Білий Дім перший раз вмішався в переговори над перемир'ям у Кореї. Ця заява з'явилася саме тоді, коли визначні дипломати й урядовці департаменту оборони натаврували поведінку комуністів у переговорах, якою вони відкинули пропозицію західних аліянтів у справі репатріяції полонених.

Заява Трумана оголошена на те, щоб підтримати „пачку" домагань, передану комуністам аліянтськими представниками. Ці вимоги оголошені був верховний командувач ген. Метью Р. Ріджвей. Президент дав ясно комуністам зрозуміти, що формула перемир'я має бути прийнята ними в цілості, а не частинно. „Погодитися на примусову репатріяцію невільників" — каже президент. „Це було б супротивне основним моральним і людяним засадам, на яких опирається наше діяння в Кореї. Ми не купимо перемир'я в Кореї, передаючи людські істоти на заріз або неволю".

Послання през. Трумана прийшло після заяв, що їх подали раніше в середу, таким самим сильним і безкомпромісовим стилем, секретар стейту Дін Ачесон і заступник секретаря оборони Вилійм Фостер. Темою усіх таких заяв була повна підтримка для становища генерала Ріджвея, яке вказує, що Об'єднані Нації зробили свою останню уступку, коли погодилися не обстоювати заборони відбудови летовищ. Фостер у своїм комунікаті заявив, що при виміні полонених буде ще місце на вирішування деяких сумнівних випадків. У заяві президента сказано, що „Команда Об'єднаних Націй притримувалася найбільшої дбайливости при відсепаровуванні таких полонених, що заявили, що вони будуть противитися насильному поворотові під комуністичну контролю. Ми дали пропозицію, щоб піддатися під безсторонню повірку — після перемир'я — таких осіб, що опинились би під нашою опікою" — писав президент. Він теж висловив признання ген. Ріджвеєві за його терпеливість і вирозумілість під час переговорів.

Нафтові робітники не слухають заклику уряду

Денвер, у стейті Колорадо. — Страйкуючі члени нафтових робітників відмовилися послухати заклику федерального уряду залишити страйк й повернутись до праці ще й осудили Раду Стабілізації Платні, закидаючи їй неспроможність спонукати представників нафтової промисловости взяти участь у переговорах. „Ми не маємо іншого виходу, як продовжати страйк", заявив О. А. Найт, голова Міжнародної Юнії Нафтових Робітників, приналежної до Конгресу Індустріяльних Організацій. Він твердить, що проповідає іменем двадцяти інших юній, приналежних до К.І.О. й до Американської Федерації Праці або цілком незалежних. У Вашингтоні, Натан П. Файнсінґер, голова Ради Стабілізації Платні, яка видала заклик повернутися до праці, заявив, що спір буде переданий знову на вирішення президента в Білому Домі.

Знесено обмеження купівлі на сплати

Вашингтон. — Рада Федеральної Резерви знесла суму, складану як завдаток і найвищий час призначений на сплати при закупі авт і домашньої обстанови або інших предметів на домашні потреби. Знесення розпорядження мотивує рада „розгорненням економії загалом, а на ринках спеціяльно". Нове зарядження прийшло в наслідок натиску конґресових кіл, а зокрема виробників авт й хатньої обстанови, бо це припинювало продажу виробів і причинилося до пониження бізнесу. Розпорядження вимагало найменшого завдатку висотою 15% повної ціни і дозволяло найдовше 18 місяців на сплати. Воно було накладене перший раз 18 вересня 1950 р.

● Рукопис книжки Лінкольна дістала Конґресова бібліотека. Лінкольн написав тільки одну книжку, яка появилася в 1860 р. п. з. „Дебати". У ній були поміщені його промови.

ГРОСС ВИЯВЛЯЄ ПІДКУПСТВО В НЮЙОРСЬКІЙ ПОЛІЦІЇ

Ню Йорк. — Гері Грос, на департаментовім поліційнім суді, почав переповідати свою десятирічну кар'єру як підземного провідника в приймані ставок на незаконні ґри й утримування льокалів, у яких ведено книжки зі спису осіб, що брали участь у ґрі. Все те приносило йому мільйони доларів прибутків під охороною поліції, якій Грос за це відплачувався відповідними грошовими сумами. Він назвав по імені 115 поліційних урядовців і полісменів, з якими ділився своїми прибутками, що приносили йому мільйон доларів річно. Між вищими урядовцями Грос назвав Вилйема О'Брайена, якому він платив по $50 місячно, а який опісля був призначений на становище директора поліції з урядування посадника Вилйема О'Дваєра. Він теж вивів, що на руки Джеймса Морана виплатив $20,000 на політичні передвиборчі кампанії. Моран був опісля призначений комісаром пожежної сторожі, одначе під час слідства, веденого сен. Кіфовером, папав у підозріння, що побирав хабарі і за те попав у тюрму. Коли давніший заступник-комісара поліції Франк К. Бал, зорганізував спеціяльну чоту для прослідження незаконної ґри, він платив на його руки по $200 для цієї чоти. Загалом він твердив, що оплачувався кожному, хто тільки міг йому дати охорону. Ґросс відсиджує тепер дванадцятирічну тюрму, на яку був засуджений недавно правильним судом, а тепер він надіється зменшення кари, коли виявить усі подробиці в справі підкуплювання. Кол. комісар О'Брайен заперечує всякі зв'язки з Ґроссом, називаючи його виявив „брехнею".

РАДІСНА НАДІЯ



Сенатор Ричард Б. Россел з Джорджії радіє у Вашингтоні, читаючи повідомлення про вислід праврборів на Фларіді. Сенатор Россел намагається дістати кандидатуру на президента країни з Демократичної партії і в цьому намаганні він в голосуванні популярности дістав замітну перевагу над сенатором Кіфовером. Ця перевага ще не має практичного значення, бо делегати на краєву конвенцію будуть вибрані щойно 27-го травня.

Нове випробування атомової бомби в Неваді

Лас Вегас, Невада. — П'ятий з черги досвід над атомовою зброєю відбувся при особливих обставинах. Військо не брало участи у цьому досвіді, якому приглядалося багато військових і цивільних фахівців й науковців. Остання бомба була випущена з сталевої, триста футів, високої вежі, як це було вже практиковано. Досвід відбувся у темряві й зовнішній його ефект був особливо сильний. Спостерегачі, що перебували у віддалі п'ятдесяти миль від місця вибуху на горі Чарльстон, високої на одинадцять тисяч футів, були осліплені яскравим світлом. Подробиць самого вибуху з такої віддалести доглянути не було можливо, проте головні, супровідні вибухові, явища, як нестерпне світло й димові хмари виявились сильніші від тих, що їх добачувано в попередніх досвідах. Це був перший досвід проведений у темряві від самого початку серійних атомових досвідів, які почалися в січні й лютому мин. року.

Бил про 6.9 більйонів для чужинної допомоги переданий палаті

Вашингтон. — Комісія закордонних справ Палати Репрезентантів погодилася остаточно на обкроєння видатків на Програму Взаємної Безпеки з 7,900,000,000 до $6,901,-100,000, призначених на економічну й військову допомогу закордонним аліянтам і передала його до дальшої дискусії в повній Палаті. У вирішенні додано спеціяльне застереження, що $6,901,100,000 може бути перенесених з американських видатків на видатки оборони в чужинних країнах. Друге застереження таке, щоб „закупчикувати" більйон долярів на безпосереднє постачання військових матеріялів, замовлених для країн Західної Европи. Крім того комісія призначила окремо $12,000,00 на Міжнародний Дитячий Фонд при Об'єднаних Націях.

30,000 чужинних студентів у ЗДА

Ню Йорк. — Понад 30,000 чужинних студентів перебувають тепер у Злучених Державах, побираючи науку в різних високих установах, як про це звітує тутешній Інститут Міжнародного Виховання. З цього числа майже одна третина це жінки. Ці цифри вказують, що це найбільше число чужинних студентів у ЗДА в цілій історії. Багато їх приїхали з Азії, Близького Сходу й з Африки. Між чужинних студентів не зараховано втікачів та діпістів, тільки тих, що думають повернутися додому після пакінчення студій. Окремо ще перебуває тут понад 1,000 студентів з Балкану, включаючи й Югославію. Учні не зосереджені в одному тільки стейті або американській посілості. Вони розміщені усюди, у 2,464 установах. З них 4,354 установ мають по одному й більше учнів, 766 не мають нікого, а 344 шкіл не дали жадних відповідей на питання про кількість закордонних студентів. У цифрах походження студентів представляється в 1952 р. так: З Азії й Близького Сходу 10,-952; з Европи 7,220; з країн Латинської Америки 6,802; з Канади 4,232; з Африки 1,072. — Разом 30,462 студентів. Звіт згаданого Інституту Міжнародного Виховання називає цей рух „Вихованням для Одного Світу". Автор звіту Кеннет Голанд пише, що студенти не тільки самі вчаться, але й учать американців, тому це освіта для створення одного світу.

Виставка українського народного мистецтва в Нюарку

Нюарк. — В неділю, дня 4. травня, відкрито тут, в рамцях акції Мистецької Кураторії при УВАН і Т-ва „Самопоміч", виставку творів українського народного мистецтва (килимів, вишивок, писанок і дереворізьб). Виставку відкрив промовою голова Управи УВАН проф. М. Ветухів, з'ясувавши ролю мистецтва в нашому суспільному житті. Голова філії „Самопомочі" в Нюарку д-р М. Чировський розказав про долю виставлених експонатів, зокрема вишивок і писанок, які є власністю проф. Д. Горняткевича. Черговий промовець Д. Горнаткевич віддав пошану перш усього пам'яті с. Северини Парилліс, яка перед 19-ти роками відвідала Америку зі своїми прегарними експонатами та подав докладні пояснення щодо походження й вартости виставлених предметів. Виставка відкрита в неділю від год. 10-ої рано до 9-ої вечором, в будні від 2-ої пополудні до 9-ої вечором при 180 Віллямстріт у Нюарку. Закриття наступить у неділю 11-го травня.

МИТРОПОЛИТ ІЛЯРІОН В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У вівторок, 6. травня, приїхав до Ню Йорку митрополит Української Греко-Православної Церкви Вінніпегу і всієї Канади, преосв. д-р Іларіон Огієнко, зупинившись при церкві св. Воскресення 675 Іст 183-та вулиця в Бронкс, Н. Й. Митрополит Іларіон виступить з доповіддю в місцевому відділі Наукового Т-ва ім. Шевченка.

АЧЕСОН ОКРЕСЛЮЄ СОВЄТСЬКІ НАКЛЕПИ ЯК „МІЖНАРОДНИЙ ЗЛОЧИН"

Вашингтон. — Державний секретар, Дін Ачесон виступив на пресовій конференції з дуже гострим осудом совєтської поведінки, заявивши, що непестанне розсіювання Совєтами свідомої брехні про „бактеріологічну війну", яку нібито провадять ЗДА в Кореї, є ніщо інше, як міжнародний злочин. Одночасно він вилвив сумнів щодо доцільности провадження переговорів з урядом, який виявився так яскраво ворожий. Совєтський уряд, твердив Ачесон повселюдно заявляє про мир й розсіває це своє неправдиве твердження по світі, маючи одначе усі спроможності пропаганди. Одночасно цей совєтський уряд придумує брехню про американську бактеріологічну зброю, нападає на французький пасажирський літак та намагається підкорити й Західню Німеччину.

Щодо проєктованих виборів у Німеччині, Ачесон заявив, що три західні великодержави приготовляють тепер відповідь на совєтську ноту, та висловив своє переконання, що світ уже розуміє різницю між офіційним текстом совєтських писань та змістом, який за ними ховається. Вертаючись знову до совєтських обвинувачень у воюванні бактеріями, Ачесон пригадав свіже „Свідчення" двох американських літунів, що попались у совєтський полон, про те, що така зброя існує. Він доводить тим, що совєти для своєї пропаганди можуть вимушувати неправдиві свідчення від людей, які перебувають у їхній владі. Цей факт вимушення брехні, це один з багатьох інших, прикладів, що совєтські очорнювання виявляються в найрізніших ділянках. На закінчення, державний секретар, що задумує особисто побувати в Німеччині, висловив переконання, що прийде до порозуміння між Західною Німеччиною й трьома західними великодержавами й що Західня Німеччина активно включиться в оборонну систему західнього півсвіту.

ЗДА ДАЮТЬ ФРАНЦІЇ 200,000,000 НА ЗАКУП ЗБРОЇ

Париж. — Закінчено переговори в справі признання Франції 200,000,000 долярів на закуп зброї. Коло 60 проц. з цієї суми піде на зброю для французьких військ, що вобоюють ... що боряться у В'єтнамі проти комуністів. Майже вся ця зброя випродукується у Франції та в той спосіб скріпиться французьке господарство. Та французький міністер оборони Плевен домагається дальших фондів на оборону, додаткових 485,000,000 долярів, за які мали б виробляти зброю. Цю додаткову суму можна б розділити на два-три роки, бо без неї Франція не зможе виконати свого оборонного пляну. Як догадуються, французький міністер Плевен пропонуватиме на найближчих сходинах представників Північно-Атлянтійського Пакту, щоб плянувати бюджет на кілька років, а не, як було досі, тільки на один рік.

Британія за приспішення договору з Німеччиною

Лондон. — Британський секретар закордонних справ Ентоні Іден відкинув вчора в парляменті домагання лейбористської опозиції, щоби вмовити контракт з Західною Німеччиною та включення її в західньо-европейську оборонну спільноту відложити аж до часу після зустрічі представників чотирьох великодержав та спільного обговорення можливості об'єднання Німеччини. Він в дальшому вияснив, що Британія, подібно як і її західні союзники, не думає входити в будь-які нові переговори з Совєтами без попереднього точного з'ясування цілей такої конференції та належної підготовки до неї. Проте, британський уряд не виключає нарад зі Совєтами у відповідному часі — ствердив Іден.

Католицькі єпископи забороняють голосувати на комуністів

Рим. — Дві групи католицьких єпископів в Італії остерегли своїх вірних, щоб не голосували на комуністів, аби щоб не стримувалися від голосування, бо допуститься „смертельного" гріха. Справа йде про вибори до міських самоуправ, що відбудуться в Італії 25 травня. Католицька ієрархія провінції Кампанії, до якої належать архиєпископи Неаполю, Салерно, Бенвенто та Аеллiно, повідомили своїх вірних, що відсутність у виборах рівняється смертельному гріхові та що голосування на комуністів може спричинитися до виключення від уділювання святих тайн. Подібно сталося на острові Сардинії, де єпископи в спільному пастирському посланні наказали своїм вірним голосувати на Партію Християнських Демократів.

Індо-китайські націоналісти домагаються більших прав

Сайґон, Індо-Китай. — У французькому Індо-Китаю існують три держави: Камбодія, В'єтнам і Ляос. Між ними існують досить сильні зв'язки, бо всі вони під французькою зверхністю. Французько-в'єтнамські війська ведуть затяжну війну з в'єтнамськими комуністами, що їх підтримує червоний Китай. В королівстві Камбодія відбулися протифранцузькі демонстрації, влаштовані студентами, — які несли транспаренти з написами: „Повна незалежність від Франції". Демонстрація відбулася спокійно, бо французька поліція не інтервеніювала. Ці виступи націоналістичних студентів відбулися на передодні приїзду камбодійського короля Сіганука Нородома з Европи і перед приїздом до столиці Камбодії французького міністра-резидента в Індо-Китаю, Жана Летурно, який має обговорювати справу взаємин між Камбодією й Францією. Камбоджійський уряд хоче домогтися зміни теперішнього стану та виборити собі більшу незалежність від Франції в судівництві, військових, господарських і закордонних справах. — В судівництві камбоджійці виступають проти окремих судів для чужинців, а в закордонних справах контролі над імміґрацією до своєї країни, що тепер є під французькою контролею.

ПРЕЗИДЕНТОВІ БАНКУ НЕ ВИСТАЧИЛО ГРОШЕЙ

Перт Амбой, Н. Дж. — Місцеве громадянство було поруше небуденною вісткою про арештування в ціпрезидента одного з місцевих банків В. Горлея. Виявилось, що цей п'ятидесятилітній довголітній банковий діяч був завзятим грачем на біржі. Щастя не завжди дописувало грачеві, тож йому доводилося часто сягати до банкової готівки, аж доки він не помандрував до в'язниці.

БРИТАНІЯ ПІДТРИМУЄ ПОЛІТИКУ О.Н. В КОРЕЇ

Лондон. — В тому самому часі, як президент Труман з'ясував становище Злучених Держав в справі перемир'я в Кореї, представник міністерства закордонних справ Британії повідомив, що Британія була наперед поінформована про кінцеві компромісові пропозиції командування Об'єднаних Націй щодо того перемир'я та що британський уряд цілком погоджується і підтримує цю акцію. Він рівночасно підкреслив, що тут не може бути мови про будь-який „ультимат" Об'єднаних Націй і це становище було з'ясоване так, що не може бути будь-яких непорозумінь щодо його інтерпретації. На цю саму тему забрав слово теж секретар закордонних справ Іден, заявляючи в Палаті Громад, що в поняттях вільного світу не вміщується можливість примусової видачі в комуністичні руки приблизно 62,000 полонених, які відмовилися від повороту до опанованих комуністами їх країн та багато з яких цілком певно воліли б смерти і попевно воліли б смерти і попевертатись назад до комуністів. Підкреслюючи, що аліянти тепер погодились на комуністичне домагання щодо будови аеродромів на території Північної Кореї під час перемир'я, як теж погоджуються, щоб до контрольної невтральної комісії, яка мала б перевіряти виконання постанов перемир'я, належали представники Польщі, Чехословаччини, Швеції і Швайцарії, міністер Іден теж зі свого боку заявив, що це є та найдальша межа, до якої могли б піти аліянти в своїх компромісах. Рівночасно повідомлено з Оттави, що теж уряд Канади цілком солідаризується з становищем Об'єднаних Націй в Кореї. Міністер закордонних справ Лестер Б. Пірсон заявив, що примусова репатріяція полонених в Кореї була б „не до подумання". На самих переговорах в Панмунджом комуністичні представники вчора впродовж 15 хвилин виголошували свої пропагандивні промови і наостанці погодились, щоб наради продовжувалися ще черговою дня. Проте, вони зі свого боку не запропонували жадної позитивної розв'язки і в нарадах наступила криза, яка серйозно загрожує зірванням переговорів.

Формоза приготовляється до оборони

Тайпеі, Формоза. — Скріплені відділи національно-китайської армії та з'єднання авіяції відбувають в околиці Тайпеі, столиці Формози, комбіновані воєнні вправи, оборонного характеру перед уявною інвазією з боку китайських комуністів. Цим вправам приглядався адмірал Артур В. Радфорд, американський головний командант на Пацифіку, відповідальний теж за оборону Формози і Філіпін. З авторитетних військових джерел стверджують, що тепер немає жадних конкретних познак — будь-якої комуністичної підготовки нападу на Формозу, проте оборону цього острова поступово збільшується. Вчорашнім воєнним вправам приглядалися теж, крім адмірала Радфорда, теж найвищі штабові старшини національно-китайської армії та голова американської військово-дорадчої групи на Формозі, ген. Чейс.

Данці пропонують тіснішу скандинавську співпрацю

Копенгаґа, Данія. — Данський міністер закордонних справ Крафт запропонував парляментові повести акцію для створення постійної скандинавської парляментарної ради, завданням якої було б становити форум для порозуміння між парляментами і урядами Данії, Ісляндії, Норвеґії і Швеції в справах співпраці між цими країнами. Подібна пропозиція була вже висунена в 1951 році на міжскандинавській парляментарній конференції в Стокгольмі. Встановлення такої ради вимагатиме відповідних коштів і Швеція зі свого боку вже навіть призначила в своєму бюджеті 11,000 долярів на ту ціль, висловлюючи рівночасно надію, що за її слідами підуть теж інші скандинавські країни. Міністер Крафт висловив надію, що перша сесія запропонованої ради зможе відбутися вже на початку наступного року.

Франція надає титули маршалів двом генералам

Париж. — Франція задумує наділити найвищими військовими титулами „маршалів Франції" двох заслужених генералів у останній війні. Ці титули мали б одержати генерал Альфонс-Пер Жуен та покійний генерал Жак-Филип Леклерк де Готеклок. Французький кабінет має предложити парляментові закон про посмертне надання маршальської булави генералові Леклеркові, який звільнив був Париж під час останньої війни. Для надання маршальської булави генералові Жуенові вистарчить звичайний урядовий декрет.

СХІДНА НІМЕЧЧИНА ТВОРИТЬ „ОБОРОННУ АРМІЮ"

Берлін. — Комуністичні володарі Східної Німеччини повідомили, що вони почали формувати армію для „оборони" совєтської зони „перед агресією". Комуністична партія вилила це в привітальній телеграмі до Сталіна, висланій з нагоди сьомої річниці — „визволення". Проте, назву „дня визволення" змінено тепер на „день оборони". Створення комуно-німецької армії заповів вже теж з нагоди першотравневих святкувань маріонетковий східно-німецький президент Вільгельм Пік, повідомляючи, що ця армія буде створена негайно, якщо Західна Німеччина підпише мировий контракт з аліянтами та погодиться давати свій вклад в західну оборонну спільноту. Комуністи в телеграмі до Сталіна заявляють, що вони продовжуватимуть свої зусилля для „об'єднання" Німеччини, але рівночасно додають, що для „оборони перед агресією" вони вважають за необхідне створити свою армію. Підготовлюваний мировий контракт між Західною Німеччиною й аліянтами німецькі комуністи називають в своїй телеграмі до Сталіна — „воєнним договором", що загрожує „європейському мирові". Комуністична Східна Німеччина має вже сьогодні понад 50,000 військово вишколеної „народної поліції" та 10,000 „морської поліції", а згадку про „оборонну армію" в телеграмі до Сталіна вважається в західних колах підготовкою до повної ремілітаризації Східної Німеччини та включення її в загальну совєтську воєнну машину.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕДУМОВА САМОЗБЕРЕЖЕННЯ

Генерал Двайт Д. Айзенгавер, теперішній головний командант аліянтських збройних сил в Европі, що залишає свій пост і вертається назад до Злучених Держав, де видвигнено його кандидатуру на президента країни, заявив під час своїх прощальних відвідин в Римі, що єдність та об'єднання европейських країн і народів він вважає за головну передумову їхнього самозбереження. „Єднайтесь, бо згинете!" — це прощальне послання ген. Айзенгавера для европейських народів, серед яких і для яких він поклав основи взаємної оборони перед загрозою, визволивши їх під час другої світової війни від Гітлера.

Заклик ген. Айзенгавера до европейських народів не новий, але він набирає окремого значення з уваги на особу ген. Айзенгавера і на час, в якому його повторено. Західна Европа є тепер в процесі творення своєї „оборонної спільноти", включно з Західною Німеччиною. Прецизуючи свій заклик до єдности і об'єднання, ген. Айзенгавер визначив такі три цілі на найближчу мету: 1) Плян Шумана відносно злиття европейської важкої індустрії повинен бути здійснений в найкоротшому часі; 2) без зайвої дальшої проволоки повинен бути підписаний і здійснений договір европейської оборонної спільноти та її збройних сил; 3) в найближчому часі повинна бути скликана европейська конституційна асамблея.

Ген. Айзенгавер, з уваги на його дотеперішню працю в Европі під час війни і після неї, вважається не тільки військовим, але й політичним авторитетом в европейських справах. Він знає слабі і сильні місця Европи, він знає її можливості і спроможності, отже його висновок про потребу об'єднання, включно з федерацією европейських країн, аж ніяк не можна вважати тільки фразою. Він без сумніву здає собі справу теж з великих труднощів в змаганні до тої мети, але ці труднощі все ж таки є менші, ніж та загроза, яка над Европою зависла. Про неї говорив ген. Айзенгавер вже раніше, теж в своєму річному звідомленні, і про неї згадував тепер голова об'єднаних шефів штабів американських збройних сил ген. Омар Бредлі, в своїх свідченнях перед конгресовою комісією, заявляючи, що Совєтський Союз найшвидшими темпами зброїться до зубів, та що найбільша небезпека, коли Совєти будуть на вершку своєї могутности, ще перед нами.

Стверджуємо ці факти, щоб з них зробити практичний висновок для нас, українців. Про єдність і її потребу у нас вже навряд чи можна сказати ще щонебудь нове, стільки промов, кличів і фраз у нас вже на цю тему сказано і написано. Не можна заперечити, що зроблено теж деякий практичний проґрес до української єдности, але він все ще далекий від задовільного. Ген. Айзенгавер закликає **до скликання европейської конституанти й це готово стати базою його** ***політики у відношенні до Европи на випадок, якщо б він був обраний президентом Злучених Держав.*** Тимчасом горстка українців на еміґрації не потрапила досі довести до того, що можна б вважати завершенням їхньої асамблеї. Рівночасно з деклямаціями про єдність і об'єднання, ми все ще блукаємо гуртами і групами та не можемо звести до купи всі наші „безпартійні" партії навіть в найважливіших справах.

Це відноситься не тільки до українців в Европі. Навіть на американському терені, маючи таку нашу авторитетну центральну репрезентацію, як Український Конгресовий Комітет, та завершену в ньому консолідацію всіх наших місцевих сил, ми все ще то тут, то там зустрічаємо спроби дивної і зайвої паралельности в поодиноких справах з боку одної чи другої групи, яка при цьому, очевидно, не забуває і висловити свого респекту до УКК. Різноманітність, конструктивна критика і здорова конкуренція між поодинокими групами корисна і побажана внутрі кожної спільноти. Але в принципових справах, які відносяться до спільноти, повинна забирати голос тільки центральна репрезентація, базуючись завжди на загальній опінії та на більшості.

Справа єдности і об'єднання вважається сьогодні передумовою самозбереження континентів та, практично, цілого вільного людства і його надбань. Це з тим більшою силою відноситься до поодиноких народів, а вже насамперед до українського. Большевизм та страшне народовбивство в Україні з одного боку, білий російський імперіялізм з другого, польські імперіялістичні претенсії до українських земель з третього, всілякі ворожі інтриги серед самих українців з четвертого, і так з усіх боків, куди не повернутись, завжди якась загроза, якась небезпека. В таких обставинах засаду „єднайтесь" треба вважати за ту останню дошку рятунку і якщо її не вхопитись, тоді неодмінно прийде загибель.

Дебата над фондами для чужинних країн

У понеділок повний Сенат Злучених Держав, на внесок сен. Вільсма Ф. Новленда, республіканця з Каліфорнії, ухвалив переслати до поновного простудіювання в комісії закордонних справ Програму Взаємної Допомоги, тобто допомоги чужоземним країнам в їхніх оборонних змаганнях, висотою $7,900,000,000 на наступний скарбовий рік. На ділі ця допомога змаліла була вже на цілий більйон долярів під впливом попереджаючої дискусії в комісії. Одначе, коли в повному сенаті появилися голоси, щоб цю суму зменшити ще дальше, тоді найгостріші критики таких видатків станули в обороні проєкту. З уваги на такий зворот в опінії, варто почути арґументи, якими послугувалися оборонці втримання цілої програми.

Сен. Там Коналлі, голова комісії, який кілька тижнів тому самий гостро критикував закордонні держави за несповнювання своїх обіцянок у справі взаємної оборони, у замітній новій промові, яку дехто вважає за останню його промову в цій комісії з уваги на наступні вибори, пригадав: „Часом мені здається, що ми, в нашій країні, недоцінюємо, як важливий для вільних народів є наш провід. Якщо б ми не вміли діяти рішуче, то це значило б, що мир виковзнувся з наших рук, а тоді світло цивілізації померкло б знову на довгі часи". У дальших виводах Коналлі висловив признання для комісії за її зрозуміння двопартійної єдности в закордонних справах, а після того відкрито заявив, що сенатори, які говорять про дальші обкроювання видатків, представляючи з насмішкою програму допомоги чужинним країнам як „програму роздавання грошей закордони" — такі сенатори „говорять небезпечно фальшиві дурниці". Він пригадав, що обкроєння видатків на один більйон долярів було переведене на підставі компромісу, отже тепер нема потреби відновляти спір.

Всупереч давнішій критиці чужоземних країн, Коналлі тепер признав, що ці закордонні американські друзі відізвалися „завзято й негайно, відповідно до своїх сил" на американські вимоги. На доказ свого твердження він навів такі факти: простий вояк в турецькій армії дістає заплати 12 ц. місячно, то значить, що впродовж цілого року він дістає тільки, що американський вояк в одному дні. „Отже рішуче дешевше виходить озброювати европейців ніж озброювати американців" — заключав сенатор. Дальше пригадав, що велика частина пропонованих фондів іде на так звані „фонди для підтримки оборони". То значить, що гроші не йдуть безпосередньо на утримання вояків, тільки на розбудову військової й промислової сили американських аліянтів. Потім вияснив це такими цифрами: „постачаючи засоби вартістю мільйона долярів, ми даємо нагоду голяндцям побудувати льокомотиви вартістю $5,300,000. Коли ми посилаємо норвежцям машини до шахт вартістю двох мільйонів, то ми даємо їм нагоду збільшити продукцію їхньої сталі на $7,500,000 річно".

Сен. Кабот Лодж, республіканець з Массачуссетс, додав до того загально, що Злучені Держави, витрачуючи гроші на европейські країни, дістають далеко більшу військову допомогу від тих країн, ніж можна б було дістати її за ті самі гроші в Америці.

Саме під час дебати в повному Сенаті йшли свідчення в сенатській комісії асигнування фондів. Там доводив голова штабу армії ген. Лотон Дж. Колінс, що в Кореї треба було пайкувати деякі роди амуніції саме в такому часі, коли в Конґресі йдуть нарікання на завеликі видатки на зброєння.

Заки почалася дискусія в Сенаті, урядові прихильники Програми Взаємної Безпеки виявили деякі частини промови ген. Алфреда М. Грунтера, шефа генерального штабу генерала Двайта Д. Айзенгавера, який доводив, що для ґарантії повного успіху оборони перед комуністичною аґресією потрібна повна сума, проєктована урядом, тобто $7,900,000,000. Якщо Організація Північно Атлантійського Пакту осягне свою ціль в найближчім році, — твердив Ґрунтер, тоді Росія не буде в силі пуститися на „успішну несподівану атаку". Тому, що НАТО буде могла продовжувати розбудову оборонної сили, ми зробимо війну „рішуче неможливою для Совєтської Росії, бо турботи, праця й втрати, на які вона себе виставить, виключать аґресивну атаку Совєтів".

До тих арґументів додав ще такий загальний арґумент Вільям Л. Батт, голова Аґенції Взаємної Безпеки для Британії: якщо б прийшло до дальшого зменшування фондів на потреби оборони в чужинних країнах, тоді наші друзі будуть думати, що Америка хоче забратися з Европи, а тоді вони впадуть на дусі.

Мабуть оці арґументи заважили на рішенні Сенату, щоб іще раз простудіювати цю справу в комісії закордонних справ, не зважаючи на безупинні заклики різних кандидатів до ощадности у виборчому році.

Микола Очерет

ДВА СВЯТА

Першотравневу параду у Москві цього року приймав „сам" Сталін, що стояв на трибуні разом з Маленковим в оточенні членів Політбюро та членів совєтського уряду. Тому ця парада була особливо знаменна, бо в промові до зібраних на Красній площі військ, що її виголосив командувач парадою маршал Леонід Говоров, була назначена „генеральна лінія" на майбутнє. „Американські варвари — казав маршал, — здійснюють зараз „гнуснєйший" в світовій історії злочин — в Кореї і Китаї вони ведуть бактеріологічну війну". Саме це речення вкривається аплодисментами членів совєтського уряду, членів Політбюро і „самого" Сталіна. Тож ясно, що за ці слова відповідає не маршал, а Політбюро, яке наказало маршалові їх виголосити. І саме в цей час наші діти і брати в рядах американської армії в Кореї і ми регулярно отримуємо від них листи, а тому добре знаємо, що все сказане маршалом є брехня і всі слова маршала є „гнуснєйшою" провокацією.

Ми в своєму розпорядженні не маємо вичерпних відомостей про ефективність „безбактеріологічної" війни, що її ведуть Совєти проти своїх громадян, тому, тут приводимо лише всім знані імена жертв „генералітету" російського большевизму. Тож за розпорядженням „батька народів" розстріляні такі члени Політбюро: Ю. Зінов'єв, Л. Каменєв, Н. Бухарін, А. Риков, Ю. Сокольніков, М. Томський, який сам застрілився, і Лев Троцький, якого вбило ГПУ. Далі розстріляні такі народні комісари та члени центральних комітетів партії: Л. Серебрянніков, І. Смілґа, І. Смірнов, Г. Євдокімов, М. Богуславскій, Н. Углянов, А. Белобородов, І. Родзутак, Н. Ягода, Бубнов, Єйке, Арбузов, Ф. Ходяєв, В. Осінський, І. Петровський, К. Сухомлін, В. Затонський, Л. Ковтарадзе, С. Косіор, Г. Лошов, Н. Криленко, П. Постишев, В. Косіор, В. Чубар, Яковлев, Сольц, Шумський, А. Єнукідзе, Л. Карахан, Ю. Сафаров, Б. Мдівані, А. Розенгольц, Г. Грінько, І. Райнгольд, М. Чернов, Преображенскій, Антипов, Мейлавк, Сулімов, Унпліхт, Мілютін. Самі застрелились: Н. Скрипник, Б. Ромјнадзе, А. Кандіян, Ян Гамарник, Т. Червяков, І. Ходаєв, П. Любченко. Примусово отруєні: Х. Раковський, В. Куйбишев, К. Радек та С. Орджоніктузе. Розстріляні маршали та генерали: Тухачевський, Карк, Ейдеман, Прімаков, Левандовський, Якір, Уборевич, Фельдман, Путна, Шмідт, Кузмічов, Каторін, Дубовий, Блюхер, Смолин, Озолін, Дибенко, Коцюбинський, Геккер, Куйбишов, Хринін, Мезіс, Бокіс, Алкніс, Бєлов, Єгоров, Савіцький, Велікамов, Горбачов, Сухоруков, Ткачев, Апсе, Померанцев і ще багато інших.

Розстріляні адмірали та віцеадмірали: Орлов, Сівков, Лудрі, Коянов, Іванов, Муклевич, Віктиров, Куреєв, Дученов, Смірнов,-Свердловський. Розстріляні члени дипломатичного корпусу: Юренєв, Довтіян, Якубович, Антонов-Овсієнко, Аренс, Подольський, Асмус, Аростєв, Розенберґ, Тіхменєв, Бекядіан, Бродовський, Островський.

Розстріляні чекісти: Агранов, Баліцький, Павкер, Заковський, Дерібас, Міронов, Петерс, Прокофієв, Меосінг, Трілісер, Слуцький, Молчанов, Лаціс, Леплевський багато інших, що раптово зникли без сліду, але яро яких точно невідомо, хто саме з них розстріляний. Зліквідовані члени комінтерну: Беля Кун, Брант, О. Стасова, Реммеле, Валецький, Бородін, Нейман, П'ятніцкий, Макс Гольц, Варскі, Бомбаль, Еберлейн.

Ми зовсім не претендуємо на вичерпність поданих відомостей розстріляних, отруєних, знищених або доведених до самогубства людей з „генералітету" російської большевицької партії, але можемо з певністю сказати, що списки ці далеко неповні і картина з „генералами" в дійсності значно гірша, бо ж одинокими з „ленінської гвардії" ще залишились Сталін, Ворошилов, Молотов та ще здається Андреєв. Чим нижче ми будемо спускатись гієрархічними сходами, тим більше матимемо жертв. Прикладом цього можема навести імена лише знайомих нам знищених українських письменників: Микола Зеров, Євген Плужник, Грицько Епік, О. Досвітній, Григорій Косинка, Олекса Влизько, М. Йогансен, Гордій Коцюба, Микола Лукін, В. Ґжицький, Дмитро Загул, Борис Тенета, Борис Антоненко-Давидович, Іван Ковтун (Вухналь), Микола Хвильовий, Михайло Яловий, Іван Шаля, Михайло Драй-Хмара, Кічура, Микола Куліш, Кость Буревій, Василь Вражливий, М. Галушко, І. Микитенко, Гордій Брасюк, О. Чехівський, Йосип Гермайзе, Сергій Єфремов... а всіх понад дві сотні!

Це ж лише письменники, а науковці, мистці, артисти, малярі, а лікарі, інженери, службовці, а єпископи, священики, монахи, вчителі, агрономи, кооператори... а десятки тисяч місцевих робітників... а мільйони заморених голодом селян... а засланих та загиблих в концентраційних таборах та тюрмах НКВД!! Тож може тепер стане всім ясно, що два з половиною мільйони знищених большевиками корейців та китайців треба перекинути на рахунок американців і саме тому так уперто пропагандується „гнуснєйший" злочин американців: „бактеріологічну війну". Старий, випробуваний большевицький засіб! В Катині большевики розстріляли десять тисяч польських офіцерів, а звалили це на німців; Київ зруйнували большевики, а це знову звалили на німців. Тепер большевики заплянували знищити біля 25 мільйонів китайців без „бактеріологічних" бомб, а звалюють це на американців. Цифра правда, дуже велика і саме тому вигадали байки про „бактеріологічну війну". Свою промову маршал Говоров закінчив так: „Совєтський Союз нанесе нищівний удар всім імперіялістичним агресорам, як і намагатимуться порушувати мирне життя (читай: без-

(Закінчення на стор. 3.)

У. Н. Фонд перед третім роком

(Розмова з заступником голови Українського Конґресового Комітету Дм. Галичином)

Запит: Пане Предсіднику! Український Народний Фонд проголосив оце закінчення другого року існування Фонду і започаткування третього. Громадянству було б цікаво почути думку з приводу Фонду від Вас, як від людини, що бере безпосередню участь в житті цієї установи і яка на минулому Конґресі УКК саме запропонувала встановлення цього Фонду.

Відповідь: Я радо це зроблю. Тим більше, що в даний момент перебуваю під свіжим враженням тих розмов, які мені оце довелось чути. Річ в тім, що, як виявляється, за нашим Фондом слідкують також інші національні групи і, власне, на них робить дуже додатнє враження уже самий той факт, що українці орієнтуються на власні сили і свою справу хотять робити передовсім власними руками, зберігаючи свою незалежність і гідність.

Запит: А як вони все ж таки оцінюють не так уже блискучі цифрові досягнення Фонду?

Відповідь: Так далеко вони не сягають, — їм передовсім імпонує самий факт існування у нас Народного Фонду, як національної фінансової інституції, і з нею вони зв'язують і той розмах праці Українського Конґресового Комітету, який вони вважають широким, і який їм імпонує. Зокрема, імпонують їм наші періодичні видання, як „Бюлетень", „Квартальник", що розсилаються по світі, як теж і наші книжки англійською мовою — історія України — Грушевського, історія української літератури — професора Меннінґа, хоч це, власне, не є покищо видання Українського Конґресового Комітету, а Народного Союзу. Ну, але це наша внутрішня справа.

Запит: Власне, я хотів запитати, як Ви оцінюєте успіхи Фонду з погляду нашого, так би сказати, домашнього, внутрішнього?

Відповідь: Ну, знаєте, — усміхнувся бесідник, — тут так буває, як нераз у театрі: публіка задоволена, плеще, а режисер в той самий час за лаштунками „розпікає" артиста за погане виконання. Так само і у нас з Фондом: людям дальшим успіхи Фонду можуть навіть дуже імпонувати, але „режисери" й досвідчені глядачі добре розуміють, що „артист" міг би „дати" більше.

Запит: Значить, Ви оцінюєте вислід праці Фонду, як незадовільний?

Відповідь: О, ні, цього сказати ніяк не можна. Це була б оцінка поверхова, так би мовити, „нефахова", а тим і невідповідна і несправедлива. При оцінці вислідів праці Фонду треба взяти на увагу багато моментів, а між ними головний: все ж таки, це інституція ще дуже молода, має за собою лише ДВА роки, а тому серед нашого громадянства трудно було сподіватись, щоби, з появою Фонду, усі відразу кинули свої доцьогочасні звички, уяви, розподіл видатків і нагло прибігли до Фонду. Всяка суспільна зміна відбувається поволі і поступово. А тому, той факт, що протягом двох років зголосилось до Фонду майже 20 тисяч людей, дає задовільне свідоцтво як самому Фондові, так і українському суспільству.

Запит: Як Ви це розумієте?

Відповідь: Я розумію так, що Фонд виявився інституцією реальною, життєвою, що він відповідає вимогам українського національного життя, а тим самим — йому можна пророкувати добре майбутнє. І, справді, уже навіть сьогодні не можна собі уявити більш менш упорядкуваного українського життя без Народного Фонду. Як би не оцінювати, — майже чверть мільйона долярів, зібраних Фондом за два роки, — це вже є „щось" і та допомога, яку Фонд подав найголовнішим українським установам, не була вже аж так маленькою. Бо за цих два роки з Українського Народного Фонду, на підставі ухваленої угоди, були виплачені дотації: Українському Конґресовому Комітетові $55,481.97 (із тої дотації фінансується видання „Українського Квартальника" та „Українського Бюлетеню" і уділяється підмога на ПАУК), далі — Українській Національній Раді — 18,468.28 долярів, Українській Головній Визвольній Раді — на УПА — 18.-631.94 долярів, ЗУАДК — 64,638.-98 долярів, Науковому Товариству ім. Шевченка на українські культурні й наукові потреби — 18,468.28 долярів та 9,310.16 долярів на дрібні допомоги (Українським військовим інвалідам, ЦЕСУС, СХС, хворим і старим, КоДУС на підтримку незаможних студентів та інші). Належить підкреслити, що все це сталося завдяки тим людям, які перші зрозуміли значення Фонду і перші повелися, як дисципліновані громадяни, присилаючи свої датки та пожертви. Уважаю, що ці люди можуть мати повне вдоволення зі свого чину.

Запит: Які ж пляни Фонду та побажання на майбутнє?

Відповідь: Про це можна говорити дуже багато, але обмежусь наразі короткими зауваженнями. Доля Фонду або, кажучи точніше, доля українських визвольних змагань, в руках українського громадянства, себто в наших власних руках. До громадянства не можемо і не хочемо ставити якихось непосильних вимог: 10 долярів на рік, чи, як хтось каже 20 центів на тиждень, — це є та скромна лепта, що її жадає Український Конґресовий Комітет від кожного працюючого громадянина на Український Народний Фонд. Головна річ лише в тому, щоби всі ми постаралися і подбали, щоб кожний українець та українка цей Національний Даток заплатили. Правда, даток залишається і надалі як добровільний: нікого не силуємо і не примушуємо. Але тим більше належить до громадянської гідности кожного, свою повинність виконати. А тоді ми будемо імпонувати іншим не лише тим, що у нас існує Фонд, але також і тим, що наш Український Народний Фонд своїм „змістом" та своєю „вагою" справді гідно репрезентує нашу велику спільноту.

Віктор Приходько

А. Луцьків

РОСІЙСЬКА ОКУПАЦІЯ І ЕМІГРАЦІЯ

(2)

Першим генеральним секретарем ЦК КП(б)У був латиш Отто Аусен, по ньому став Лазар Каганович, якого по відклику на роботу до Москви 1928 року заміняє поляк Станіслав Косіор. Згодом С. Косіора відкликано до Москви і його заміняє найбезоглядніший кат української інтеліґенції росіянин Павло Постишев. Організована ним система ще небаченого по розмаху терору проти всього, що ще має ознаки до кінця не спотвореного окупантом українського національного духу трималась аж до 1938 року і спричинила Україні надзвичайні втрати. Вся попередня історія України ще ніколи не реєструвала стільки поліційно незграбних процесів проти української інтеліґенції лише для того, щоб її фізично винищити. Ім'я Постишева лишається найбільш кривавим і відразливим після Сталіна та Леніна серед довгого списку імперських катів в добу комуністичного свавілля.

Не лише свавілля, а й самовпевненність П. Постишева були безмежні, що примусило Сталіна відізвати його з України як загрожуючого в майбутньому протисталінського конкурента, а вже потім тихо зліквідувати його. Постишева було замінено на Україні російським комуністом Микитою Хрущовим, де він перебував генеральним секретарем ЦК КП(б)У і під час другої світової війни. М. Хрущов в проводі окупації України виявив значні здібности і йому навіть було доручено Кремлем взяти ще до своїх рук і обов'язки окупаційного прем'єра.

По другій світовій війні, на Україну, для підсилення неукраїнського уряду, було прислано генеральним секретарем ЦК КП(б)У Лазаря Кагановича, де він і перебував аж до грудня 1947 року, а Хрущов в цей час був лише прем'єром. По відклику Кагановича до Москви, Хрущов знову став генеральним секретарем. Згодом і Хрущова відкликано до Москви і на його місце призначено, знову ж таки росіянина Л. Мельнікова, який і до цього часу виконує обов'язки керівника окупації України.

Так виглядає стан сучасної окупації України з організаційно-адміністративного боку. І все це заперечується російською еміґрацією. Деякі з тих росіян, окупацію України називають міфом і кричать, що український народ добровільно надів на себе ярмо чужого поневолення. Для них нема ні історії, ні кривавої боротьби українців за власну волю і незалежність. Нездібні її заперечити, вони це просто відкидають і так радять робити і деяким легковірним чужинцям, наче б то історичну дійсність можна заперечити, а наявність боротьби промовчати.

Такі погляди на українські справи виходять із двох цілком протилежних підходів до російського імперіялізму і до його витвору — Російської імперії. Власне, саме тепер вся еміґрація не лише з російської імперії, а й сусідніх, також окупованих цією ж імперією країн, поділилась на два табори, котрі мають прямо протилежні погляди як на російську імперську минувшину, так і на імперську державність в сучасности. Табір ліберальний, словесно-демократичний, а на ділі реакційно-консервативний і табір послідовно демократичний, політичнотворчий.

До першого табору відносяться: комуністичні і прокомуністичні захистники та друзі совєтської державности поза межами СССР, а також антикомуністична російська імперська еміґрація, котра поза межами СССР всіма засобами проповідує терпимість та лібералізм в ставленні до незмінної цілости російської імперії. Зокрема, захистники імперської цілости Росії на еміґрації далі ліберального реформаторства в справах імперії не йдуть і в останній час навіть спеціялізувались не гірше комуністів в обруднюванні та паплюженні героїчної боротьби українських самостійників проти російського імперіялістичного загарбництва та реакції.

До другого табору, що протистоїть політичній реакції сучасности, належать багаточисельні лави проґресивного, державнотворчого демократичного самостійництва поневолених народів. Послідовно демократичне самостійництво в сучасній світовій боротьбі з комунізмом з'являється винятково важливою революційною силою, котра борючись за свої людські права, за свою волю та державну незалежність від Москви, разом з цим з'являється активною конструктивною частиною проґресивних сил світу, поборюючих світову комуністичну загрозу і її сучасний центр — російську комуністичну імперію. І щоденно стає все більш для всіх безсумнівним, що оборонення демократичного самостійництва поневолених народів, його революційної діяльности йде лише на користь зміцнення російської імперії та на підтримку сталінської державности.

Російський еміґраційний лібералізм в проводі котрого по більшости стоять соціялістичні доктринери, в захисті непорушности імперії дійшов до політичного засліплення. Він не творить і не здібний створити на довший час стійких політичних партій, на котрі б він міг повсякчасно опиратись. Російські еміґрантські ліберали захищають поневолення та нерівність пригноблених народів в імперії, вони рішуче виступають проти їхньої державної самостійности, їх найбільше цікавить економічна та державна цілість імперії, вони лише за ліберальне її реформування і за незмінність її цілости.

Праграмно і на словах російські ліберали за демократію, за політичну волю, але все це вони хотіли б вводити в життя, поминаючи поневолених Москвою народів, яких вони хотять завжди тримати в своєкористних обмеженнях, щоб вони ніколи не спромоглись протиставитись їхній імперській упривілейованости. Політичну активність поневолених там народів вони хотіли б обмежити тільки до активности тих кіл, котрі беззастережно та бездоганно їх підтримують, тобто тими, котрим спокійно живеться під спільним імперським дахом Росії, кому російська мова зручніша від рідної, російська література миліша від літератури народу, з якого вони вийшли, а слово Москва не звучить по змісту, як слово — терор чи насилля, лише як назва якоїсь квітки.

Еміґрантський російський лібералізм з теоретичного боку може захоплювати декого і серед чужинців. Більшість з іноземних прихильників російських лібералів навіть і не примушують себе ближче придивитись до дійсного розуміння російськими еміґраційними лібералами понять волі та демократії. А коли б таки пильніше придивились до російської ліберальної еміґрації, то вони б таки побачили її імперську породу і таки зрозуміли, чому її гасла та заклики так рішуче відкидають та поборюють еміґранські маси поневолених там народів, чому нежиттєздатні сонри і їм подібні політиканські комбінації, бо всі її шукання і обґрунтування „права" — це лише маскування давнього прагнення збереження окупаційного безправ'я для поневолених.

(Закінчення буде).

Вс. Вальченюк

ЗАКОНИ І ДІЙСНІСТЬ

(Докінчення)

Яка допомога потрібна

Треба ставити питання не про гроші, а про те, що нам мусять бути визнані права на користування тими грішми, що уже дають іншим. Розглянемо справу конкретно: дві проблеми, що стоять перед кожним чужинцем в Німеччині — то питання мешкання та праці.

Мешкання є складною, але не невирішною проблемою в Німеччині. Коли переможені німці можуть обіцяти та великою мірою вже здійснили дев'яти мільйонам людей мешкання, то ми нашим 200 тисячам, за допомогою всього демократичного світу, не можемо забезпечити мешкання? За німецькою офіційною статистикою, кожне 5 мешкання по війні побудоване за кошти т. зв. Фонду европейської відбудови. Коли б наші організації добилися **лише того, щоб ми як і німці, також мали право на мешкання, побудовані за американські гроші.** Ми маємо добитися того також, щоб чужинці як і німецькі біженці мали право одержати кредити на будівництво житлових будинків на пільгових умовах. За таких двох умов на протязі року питання мешкання перестане для чужинців існувати. При тому держава не нестиме жодного риску, бо житлове будівництво не може повести до втрат, як напр., кредит на торгівлю.

Також з працею: мало хто, наприклад, знає, що американське Головне Командування в Европі своїм циркулярем від 2. 2. 51 р. надало перевагу чужинцям на одержання праці в установах окупаційної армії. Коли б тут на перешкоді не стояли пронімецькі симпатії окремих американців, то наші чужинці цілком були б забезпечені працею.

Знову ж таки, коли б американський уряд, за відповідним клопотанням наших численних опікунів, зобов'язав німців, щоб і ми, чужинці, мали право на кредити, так само, як німецькі громадяни, з фондів пляну Маршала, то під наше існування була б також підведена матеріяльна база. Тут не ходить про якусь спеціяльну допомогу, лише про те, щоб ті кредити, які мають німці з пляну Маршала, надавалися і нам, бо ці кредити в переважній кількости ідуть з кишені наших братів за океаном — платників податків.

Такі заходи будуть **практичними,** а становище яке було досі — всілякі опіки та мандати лишаться сірою теорією.

Найреальнішим шляхом до поліпшення нашого становища знову таки було б порівняння нас в економічних правах до німецьких біженців, тобто підведення нас під дію закону про який було **згадано вище. Це був би реальний шлях для економічної бази.** Це звичайно добитися нелегко, бо тут ми зустрінемося зі спротивом урядових чинників. Але при реальній допомозі опікунів та наших організацій, зокрема Конгресового Комітету, **ми можемо той бій виграти.**

Для того треба: 1. Довести німецьким **чинникам,** що 200,000 чужинців, частина з яких напевно ще виїде десь, не змінять істотно загального стану з 9 мільйонами, бо складають невеликий відсоток до тієї кількости. Та головне, — значно дешевше урядові дати можливість працювати, ніж сплачувати допомогу на безробіття.

2. **Таке прирівняння нас були б відшкодуванням за ті збитки, що нам заподіяла колишня німецька держава,** бо ті, що лишилися, то в переважній більшості хворі люди, які згубили здоров'я в Німеччині внаслідок непосильної праці в ОСТ-таборах, та поганих умов життя концентраків та нелюдських експериментів. Прецедент на таке відшкодування ми маємо з жидами.

3. Велика частина грошей для німецьких втікачів надходить не з німецьких джерел, а з закордону. Таким чином німці дістають гроші не за національною ознакою, а розподілюють лише за національною ознакою для своїх втікачів. Отже про такий стан має повідомити наша громадськість усі закордонні харитативні та допомогові організації, та в своїх асигнуваннях просити не забувати й нас.

4. На всіляких міжнародних конференціях в справі біженців, в Европейській Раді, німецькі урядові чинники намагаються де можна щось мати та мають.

Треба і нам бувати на всіх цих нарадах та собі домагатися вказуючи, що ми є в значно гіршому становищі, та найбільше потерпіли від минулої війни.

Реальні шляхи

У перші повоєнні роки німецькі біженці жодних переваг не мали, та жили не в ліпших, а подекуди і в гірших ніж ми умовах. Вони провели за повоєнні роки широку організаційну роботу, та не дивлячись часто на різницю в поглядах та взаємодовір'я створили сильні організації та добилися прав, що дають солідну **матеріяльну базу** існування. **Внаслідок цього, тепер, за заявою самого міністра** в справах біженців, 70% з них мають сталу працю. В минулому році в Штуттґарті на загальному мітінґу було прийнято спеціяльну **хартію** де були виставлені до уряду вимоги біженців німців та ця сама хартія лягла **в основу того нового закону** про який ми говорили вище.

Коли ми самі не проявимо потрібної ініціятиви, не будемо боротися за своє існування, ми не маємо права називатися не лише **політичною,** а і загалом еміграцією. Реальні шляхи на те є принаймні такі:

1. Насамперед мусимо організуватися. Має повстати така організація, що мала б назву Союз Бездержавних Чужинців, або щось схоже на те. Така організація не мала б бути політичною, а боронила б виключно права чужинців переважно матеріяльного порядку. Це був би організаційний комітет понаднаціонального типу, до якого вступ має бути на добровільній основі та він має репрезентувати чужинців в Німеччині.

2. **Ми витрачаємо силу часу та грошей на взаємне „поборювання"** та дуже мало маємо часу на поліпшення наших умов життя. Це треба припинити.

3. Добитися постійного представництва при всіх німецьких урядах з гори до низу, як то мають німецькі біженці.

4. Просити наші заокеанські організації зокрема Конґресовий Комітет, добитися від уряду ЗДА та інших високих чинників, аби ми мали, хоч в кредитах, щось з передбачених фондів, які відпускаються на відбудову, зокрема на будівництво житлового фонду. Ми не просимо гроші на те, щоб їх прожити, а на те, щоб щось побудувати та мати реальну базу для **життя.**

5. Наші опікуни, наша преса особливо, та наші представництва мають зорганізувати громадську опінію, вказуючи на шляхи та засоби практичної допомоги залишенцям.

6. За проєктом зазначеного вище закону про німецьких біженців передбачено, що уряд може відносити до дії цього закону ще певні категорії людей, які в законі не передбачені. Треба добитися того, щоб під дію того закону попали і нечисленні порівняльно чужинці, які примушені лишитися в Німеччині. Особливо це можна добитися для тих категорій, що **через хворобу** не можуть еміґрувати, та це розглядатиметься як певного роду відшкодування. Цей пункт особливо для нас важливий та реальний, коли ми будемо боротися за нього та вірити, що ми здобудемо належні нам права.

Участь Канади в Н.А.Т.О.

В минулих тижнях канадійський парлямент присвятив чимало уваги справам канадійської закордонної політики, оборонних заходів Канади та її становища в Організації Північно-Атлантійського Пакту (НАТО); зокрема гаряча дискусія розвинулася довкола питання, видвигненого партією ССФ: що є кращою обороною перед комуністичною загрозою — заосмотрювання народів Західньої Европи „гарматами чи маслом"? Канадійський Інститут Міжнародніх Справ зібрав деякі основні статистичні дані про теперішню й майбутню силу НАТО та участь Канади в тій організації. Однак Інститут підмічує, що з уваги на безпеку чимало даних не опубліковано досі, а крім того деяких справ ще не поладнано остаточно, тому годі їх публікувати. Поодинокі цілі, що їх бажає НАТО осягнути в 1952, 53-му і 54-му роках є — як це окреслив у своїх заявах міністер закордонних справ Канади Пірсон — „визначені", „провізоричні" та „плянувального характеру".

Оборона Европи спирається на збройні сили Европейської Оборонної Спільноти (тобто Франції, Німеччини, Італії, Бельгії, Голяндії та Люксембурґу) та Канади, ЗДА і Великої Британії. Норвезькі та данські збройні сили мають призначення охороняти північну Европу, а грецькі й турецькі мають свої льокальні завдання. Ісляндія не має жадної збройної сили, а Потуґалія буде зайнята забезпечуванням власної території.

Европейська Оборонна Спільнота поставила собі на 1954 рік таку мету: поставити під зброю 43 національностеві дивізії, по 13 тисяч кожна. З того числа на Францію припадає виставити 14 дивізій, на Німеччину й Італію по 12, а 5 на країни Бенелюксу. Разом — 1,430,000 вояків. Коли до цього додати військові континґенти Канади, ЗДА і Британії, то сила НАТО є справді поважна: 80—115 дивізій і 8 тисяч літаків. Все це в протиставленні до 175 дивізій і 20 тисяч літаків, що їх втримує в Східній Европі СССР.

На цю пору ген. Айзенгаверові підлягає покищо тільки 30 дивізій та дві тисячі літакв. З кінцем ц. р. це число має бути збільшене до округло 50 дивізій; з того половина повинна бути в повній боєвій готовості навіть підчас миру, а половина — здібна до боєвої акції продовж першого місяця воєнних дій. Теж з кінцем 1952 р. НАТО повинна розпоряджати 4,000 літаків та збірною фльотою 1,630 кораблів різного типу. Крім того Греція і Туреччина мають уже по 10—20 дивізій.

Про цілість коштів на оборонні цілі не опубліковано ніяких офіційних даних, а подану пресою суму 300 мільярдів заперечили уряди країн — членів НАТО. Передбачають, що кошти спільної оборони виноситимуть яких 426 мільйонів дол. З того Канада зобов'язалася покрити 27.7 мільйонів продовж 1952/53 рр., реалізуючи свою частину оборонної програми НАТО.

На 31 березня 1952 р. канадійські збройні сили були такі: Фльота — 13,500, Армія — 49,200, Літунство — 32,600; разом — 93,300 тоці як в дні вибуху корейської війни було тільки 47,260 вояків. Крім того в активній резерві є 58,-000 вояків і старшин.

Видатки на оборонні цілі Канади в 1952-53 рр. виноситимуть 2,107 мільйонів дол., або інакше — 48% цілого федерального бюджету.

324 мльйони долярів, заплановані на 1952/53 в рубриці „Взаємна допомога", будуть використані на „оборонну допомогу", тобто на виріб і доставу зброї та вишкіл 1,400 літунів для країн НАТО. Пропозицію, що її висунув був Тимчасовий Дорадчий Комітет, а саме, щоб Канада дала свій вклад перш за все в сировинах і харчах, канадійський уряд відкинув. Тепер головним предметом у списку взаємної допомоги, що її дає Канада країнам НАТО, є устаткування для трьох повних боєвих дивізій.

Воєнні замовлення в Канаді виносять у цілому два мільярди. З тієї суми видано вже 900 мільйонів. Одну третину виданої суми становлять контракти на будові літаків. Є основи сподіватись, що воєнна продукція в Канаді зросте продовж 1952/53 на яких 50% (до 1.4 мільярда).

(„Канадійська Сцена").

ДВА СВЯТА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

карне нищення беззахисних людей — М. О.) в СССР". Виходить, що „робітничий" празник є не що інше, як „антиамериканський військовий день", бо ж виголошувати завідому брехню перед зібраним військом можна лише для того, щоб викликати зненависть до найнебезпечнішого й головного ворога большевизму — вольнолюбної Америки. По московському радіо парад передавався в звичному для нас дусі ідолопоклонства перед Сталіном, на зразок: „коли Йосип Вісаріонович Сталін зійшов на трибуну і підняв руку, всім показалось наче сонце засяяло яскравіше...". Разом з тим по радіо гостріше нападали на „англо-американських підпалювачів війни" і запевняли, що совєтська армія вже тепер спроможна знищити англо-американських імперіялістів, якщо вони зазіхатимуть порушити творчий труд Совєтського Союзу". Так було в Москві і одночасно такий же парад комуністами був проведений у Ню Йорку. Але тут комуністів від розлюченого натовпу людей охороняло 1,800 полісменів, які все неспроможні були проглянути за глядачами, що закидали парад тухлими яйцями і томатами.

І тут мимоволі згадується друге свято, що відбулося таки в Ню Йорку 26 квітня. Ніхто не примушував, ніхто не зганяв людей тоді на парад, але вони самі хотіли висловити свою щиру подяку американському зоряному пропорові за те, що він захистив їх від найголовнішого ворога волі людини, свободи народів — російського большевизму. **Безперестанний** дощ не затримав *людей і парада* розпочалась у призначений час від 95-тої вулиці.

В цьому році її вперше очолював відділ коло 1,000 вояків, за якими з орхестрами, прапорами та чисельними транспорантами йшли громадські організації, демонструючи свою вірність принципам демократії та ідеалам Американської конституції і Декляраціі незалежности. Тут йшли люди які волю ставлять вище всього, які радо все принесуть в офіру *найдорожчого скарба людности* — Свободи, а тому ми мали можливість спостерігати тут колони всіх народів світу, що демонстрували свою лояльність до зоряного американського прапору під охороною якого ці колони йшли. „Воля Америки становить неподільну цілість з волею інших націй" — ось те гасло, що єднає всі нації. І нам присмно, що на чолі національних груп стояли колони українців на чолі з Українським Конґресовим Комітетом, ось наші церковні громади, ось допомогові організації, ось Український Народний Союз, ось різні громадські організації... все йдуть та йдуть, а над ними гасло: „Хай живе Америка — єдина надія нашого поневоленого народу" та два прапори: наш — блакитно-жовтий і нашої другої батьківщини — зоряний, смугастий. Колона за колоною ідуть інші національності з своїми прапорами, що вільно повівали під захистом зоряного прапору Америки, виявлення *лояльности* до якого та до символіюваних ним ідеалів і були метою цієї демонстрації.

З МУЗИКИ

ВАДИМ КІПА

Дня 10-го травня 1952 р. відбудеться старанням 457 відділу Українського Народного Союзу в авдиторії школи Вашинґтона Ірвінга при 16 вулиці і Ірвінґ Плейс в Ню Йорку **Концерт Вадима Кіпи,** нашого визначного піяніста-віртуоза. Проф. Кіпа є всього кілька місяців в Америці, але вже й тут відомий як непересічної міри мистець, а його блискуча техніка та високоякісна оригінальна інтерпретація творів, як також художня принциповість в доборі програми — з'єднала його мистецтву, не лиш по той бік океану, численних прихильників та здобула ім'я, в музичному світі.

Вадим Кіпа, уроженець Києва, вже від 11-го року життя звертає увагу учителів на свої музичні здібності. Вчиться з початку в учениці проф. Беклемишева, опісля переїзджає в Харків, де вчиться в середній музичній школі, а згодом в Харківському Музично-Театральному Інституті, в клясі проф. Павла Луценка. Після закінчення Харк. Музично-Театр. Інст. стає аспірантом в Майстершулі таки вже у самого проф. Беклимишева, учня світової слави піяніста-віртуоза та композитора — Феруччіо Бузоні. По закінченні аспірантури іменовано В. Кіпу професором (в Майстершулі).

В 1941 р. воєнні події змушують артиста переїхати разом з сім'єю на еміґрацію до Берліна, де стає професором берлінської музичної консерваторії Клінворта - Шарвенки. Звідтам, після кількох років мистецької та педагогічної праці, переїздить на північ Німеччини, до Бад-Ненндорф, а з кінцем 1951 року приїзджає до Америки, до Ню Йорку.

Мимо невідрадних еміґраційних обставин та злиднів, В. Кіпа не зупиняється в своєму мистецькому розвої, тільки дальше посилено працює над собою й здобуває чимраз більшої зрілости, глибини вислову й викінчености, а незвичайна легкість нав'язування стислого контакту зі слухачами, зарисовує нам цікаву сильветку справжнього, в повному цього слова значінні, мистця.

В часах свого перебування в Німеччині — В. Кіпа часто виступає в українських імпрезах, улаштовуваних так для скитальців як і чужинців, а численні рецензії найкраще говорять про успіх тих виступів. І, як звичайно буває, що справжні великі духом люди є скромні та не гонять за популярністю дешевими ефектами й „оригінальністю", так і проф. В. Кіпа не накидується своєю особою, дуже здержано говорить про свої успіхи і щойно прямо заінтерпельований, показує немаленьку пачку рецензій та листів від прихильників його мистецтва.

І так довідуємося звідтам як його самостійні концерти чи виступи в численних імпрезах в Берліні, Потедамі, Венторфі, Ґеттінґені, Ганновері — для студентів чужинців — Гайденаві, Бльомберґ-Ліппе, Бад-Пірмонті — для англійців — Бад-Реґбурзі, Вольфенбюттелі, Бад-Ненндорфі, Ґроні та в інших містах викликали незвичайно теплий резонанс у публіки.

„**Шавмбурґ**-Драйстер Цайтунг"м. ін. пише: „Проф. **Кіпа** дає нам своїм зрілим знанням та майстерною грою нічим незакаламучену мистецьку насолоду. Творами Бетговена, Ліста та Моцарта, побіч Шопена, доказав Кіпа, що він заволодів не лише тільки творами останнього. Інтерпретацію „Аппасіонати" Бетговена віддав артист духове насичення бетговенівським світом цього могутнього твору. До такого чіткого охоплення привели мистця студії оригінальних манускриптів. . .Шопена Скерцо ціс-моль (читаємо дальше), загране з найвищою майстерністю закінчило програму. Аплявзи захопленої публіки примушували артиста до численних наддатків, з яких Рондо зі сонати А-дур Моцарта та Угорська Рапсодія Ліста особливо полонили слухачів".

З одного з концертів в Бад-Ненндорфі пише знаний німецький письменник, Хойнацки: „На працьальному концерті дав обдарований артист-п'яніст ентузіястам його музики програму, приготовану з особливою дбайливістю. Ці його прихильники привикли були до його майстерного виконання, але на цьому вечорі — артист **перейшов** самого себе! Незвичайне технічне знання чудово поєднується з глибоким відчуттям та удуховленним відтворенням. . ."

„Ганнов. Альґ. Цайтунг" в 1947 р. пише: „Вадим Кіпа грав з майстерною віртуозністю і зробив несподіванку присутнім грою *лівої руки, яка зовсім самостійно могла переняти цілі фрази правої,* ведучої мельодію, руки... Легкість виконання тяжких технічних проблем виказала цілковиту зрілість виконавця".

Інша рецензія з концерту затитулована: „В. Кіпа — Лєбендіґер Шопен": „100-річчя смерти Шопена дало причину улаштувати в Бад-Ненндорфі концерт. ...проф. Кіпа вливає тепло в твори й так їх передає слухачам, перемінюючи концертову залю в святиню... Подією була майстерно виконана соната б-моль, якої чар звуків найбільшого поети-музика, почавши від найніжніших аж по демонічні вибухи сили — п'яніст пластично продставив. Невгасаючі аплявзи були подякою артистові, який ще декілька разів мусів повертатись на естраду."

З української преси: . . .„Заля завмерла, слухаючи проф. Кіпу, зачарована. Брями оплесків реаґувала вона на прелюдія Шопена, на його сонату Ае-дур і врешті на „Два вальси". . . Це був божественний „симпозіон"!

Інша рецензія, ще з 1939 р. з Дніпропетровська: „Вадим Кіпа тонко розуміє чудову творчість цього великого майстра (прим.автора: Шопена). Він грає третю баляду Шопена. Тихо, урочисто іде музичне оповідання, чітко вимальовуються фантастичні образи, поступово темп зростає, а потім, досягнувши кульмінаційного пункту, також повільно стихає, майже до шепоту. . . Линуть легкі, повітряні вальси Шопена, переливаючись солов'їною тріллю. . . Але найбільшої майстерности досяг талановитий п'яніст Кіпа у виконанні відомого шопенівського „Польнезу", розсипаючи чарівні звуки красоти і глибокої пристрасти. Всі найтонкіші нюанси музичної тканини виконавець розкрив і доніс до слухача".

Українські та американські громадяни в Америці мали вже також нагоду почути гру проф. Кіпи; в осені 1951 р. відбувся його самостійний концерт в Літ.-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, а в Коломбія-Університет концерті брав участь разом з хором „Думка", З інших менших виступів В. Кіпи можна **згадати** імпрезу „ЗУАДК"-у в Ню Йорку, в Балтиморі.

На концерті 10-го травня, це є в суботу, виконає В. Кіпа: Бетговена сонату ф-мінор (Аппасіонаті), Ґлюк Сен-Санс „Капрічіо Альчесте", осенка Етюд „Куранта", Чайковського „**Вальс** сентіменталь", Шипена Два етюди та Скерцо Сі-бемоль мінор, Ліста „Угорську Рапсодію".

Як бачимо, програма є дуже богата і різноманітна.

Мгр. Р. Шульова

Спортові Вісті

З ДВОРІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ У. А. С. Т. в РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Більш, як три з половиною роки пройшло з того часу, коли надонтарійські простори Рочестеру приймали перших еміґрантів другої світової війни.

А, вони — молодь, надихана динамікою українських степів, захоплена життєвим розмахом і величчю вльного світу, із притаманною її вервою шукає доріг для здійснення своїх задушевних мрій.

Вже в короткому часі творяться молодечі організації, які різними шляхами й методами бажають виховати і зберегти українського духа. І саме це, — як одну з найважливіших цілей поклало перед собою У. А. С. Т. в Рочестер.

Шлях нашого Спортового Товариства в Рочестер, це шлях повний трудів, жертв і самовідречень поодиноких осіб — фанатиків.

Без власної домівки, без грища, без фінансових забезпечень, навіть без власної футбольної дружини біля якої, в початках, гуртовалося усе спортове життя. Щоб дістатися до місцевої ліґи треба було цілий сезон боротися під чужою назвою, заступаючи чужі краски „Селтікс" — уже нежиттєздатної дружини. І лиш завдяки кільком членам, серед яких слід відмітити п. Шморгуна Івана, що власні сили, час і фінанси віддали на услуги товариства, воно змогло перейти болючу кризу, невгнутою поставою, що виникала із свідомости в слушність справи. Рішучістю і послідовністю в праці товариство пробило собі шлях в будуче. Під сьогоднішню пору У. А. С. Т. вказує значні осяги. У ньому заступлені найбільш популярні серед українців види спорту: копаний м'яч, відбиванка, настільний теніс (пінґ-понґ), та шахи. Розуміється, з усіх вище згаданих галузів спорту, копаний м'яч зумів найкраще розвинутися, але не меншим зацікавленням втішається настільний тенс, в мужеській клясі, в якім відзначаються пп. Снилик Зенон і Вітковицький Ігор, що здобули перше і друге місця в турнірі за чашу У. А. С. Т. Перший (п. Снилик Зенон), це минулорічний чемпіон - Монрое Кавті — в клясі юніорів і цьогорчний першун в університетських розграх.

Як, в більшій мірі серцем усіх наших спортових товариств, ще в Укрнаїні були їх футбольні дружини, так і тут одинадцятка копунів настороженими в жорки черевиками і „круглим м'ячем" значила шлях існування цілого спортового товариства. Настороженість чужинців, несправедливі рішення суддів підчас змагань, ряд початкових програних гартували молоду команду. Сьогодні наша одинадцятка під твердою рукою тренера Юзя Заплатинського, та підсилена „асами" українського футболу із Бофало, (пп. Ходань Е., Стасюк Л., Камат В., та Завадівський Д.), це найкраща технічно дружина в лізі. Це дружина, що чесною, лицарською грою здобула собі признання не лиш своїх, але і чужинців. Уся місцева англомовна преса все частіш згадує, і з признанням висловлюється про Юкс. Сьогодні наша команда це претендент на першуна місцевої ліґи. Перші весняні мистецькі змагання з „Бофало Бекс", що закінчилися виграшкою 3:0 впевняють нас в цьому. Із весною родяться бажання чину, серця горять бажанням перемог... Так, ми переможемо, ми будемо першими і причинимося до поширення слави нашого імени на чужині! Тож — „щаслива нам путь ішовши, друзі".

Р. К.

• РОЗШУКИ •

Пошукую своїх стрийків **Дмитра ДУДУРИЧ**, сина Семеона, зі села Бориня, пов. Турка над Стриєм, та **Василя ДЯКІВ**, син Максима, зі с. Бориня, пов. Турка над Стриєм, та кревних і односельчан. Прошу зголоситися до: **Dudurych Stefan, Angola Farms, Lewes, Del.**

Іван Ревіляк, син Милени Барна, з села Лелюхів, пов. Новий Санч, пошукує тіток **УЛУ і ГАНЮ.** Прошу писати на адресу:

IWAN REWILAK
18 Wynne Str., Westgate Bradford, Yorks, England.

Пошукую СЛОТУ СЕМЕНА, брата, що має перебувати в Міссісіпі. Прошу писати на адресу:

SLOTA ALEXANDER,
317 Wilbur St., Pittsburgh 10, Pa.

П'ЯТИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

ПОВІДОМЛЕННЯ Ч. 4.

Подаємо до загального відома, що формальні запрошення на П'ятий Конґрес Українців Америки, який має відбутися в Ню Йорку 4—6 липня 1952, вже розіслані посередництвом:

1) Українського Народного Союзу.

2) Українського Робітничого Союзу.

3) Союзу Українців Католиків „Провидіння",

4) Союзу „Українська Народна Поміч" та

5) усіх українських центральних організацій.

Названі Союзи і центральні організації мали доручити ті запрошення своїм відділам-філіям, закликаючи їх рівнож від себе до участи в Конґресі.

Канцелярія Українського Конґресового Комітету розіслала безпосередньо такі ж запрошення:

6) своїм Відділам-філіям, і то так для них самих, як також для місцевих українських товариств, клюбів, брацтв, сестрицтв і т. п., що не мають своїх централь.

7) Українським Парафіяльним Громадам.

Просимо приготовлятися до участи в П'ятому Конґресі Українців Америки, виповнювати формальності, зв'язані з членством в Українськім Конґресовім Комітеті, вибирати і зголошувати на одержаних формулярах повновластей імена і прізвища делеґатів та поступати згідно з надісланими інструкціями.

Організації та установи, що не дістали запрошення, нехай напишуть про те до Українського Конґресового Комітету.

Український Конґресовий Комітет Америки.

Ukrainian Congress Committe of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 7, N. Y.

● **Студентська прогулька** в формі паломництва до Велі Фордж, у Пенсилвенії, призначена на кінець поточного тижня. Це будуть студенти з 40 шкіл, що мають дістати нагороди з Фундації Свободи. Паломники приїздуть з 20 стейтів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ПІДКРЕСЛЮЄ ЗНАЧЕННЯ ТУРЕЧЧИНИ

Анкара, Туреччина. — Американський амбасадор до Туреччини Джордж С. МекҐі заявив на зборах Товариства ТурецькоАмериканського університету, що Туреччина за короткий час існування, як республіка, зуміла перемінитися в модерну державу з сільсько-господарською і промисловою базою. Амбасадор додав, що, на його думку, співпраця Туреччини з Західним Світом стримала Середній Схід від того, щоб поклонявся Росії. Модерна Туреччина мало що більша від американського стейту Тексас, але її число мешканців виносить більше 21,000,000. Туреччина сусідує з Росією, з якою від часів Петра Першого 13 разів воювала в обороні своїх кордонів. Страх і зрозуміння російського імперіялізму робить Туреччину добровільним партнером Західних Держав. Спосіб життя модерної Туреччини і її бажання відорватися від Азії створюють основу для бажання цієї музулманської держави, щоб її уважали европейською потугою. Туреччина не довіряє Єгиптові і тим музулманським держ., що колись належали до Отоманської Держави султанів. В Европі Туреччина сусідує з Болгарією, яку в Анкарі вважається державою, що дуже любить війни. З Грецією Туреччина належить до спільного оборонного пакту.

СЕН. ТЕФТ ЗА ЗІРВАННЯ ЗВ'ЯЗКІВ З РОСІЄЮ

Клівленд, у стейті Огайо. — Викінчуючи свою кампанію за делегатів перед партійними правиборами, сен. Роберт А. Тефт піддав думку, щоб Злучені Держави зірвали допломатичні зв'язки з Совєтським Союзом. Він твердив, що совєтська амбасада в Вашинґтоні не приносить користи Америці, як довго американські дипломати в Росії находяться наче в неволі в Москві. Ще менше підстав існує для втримування дипломатичних зв'язків з сателітськими країнами, такими як Угорщина або Болгарія, коли ці країни постійно ломлять міжнародні права у відношенні до Америки. Ці думки висловив Тефт у промові в Литовсько-Американському Політичному Клюбі на передмісті Шаґрін Фоллс.

● **Сліпий ветеран врятував життя.** Це був Антоні Валентайн, який втратив зір в другій війні. Він прийшов до крамниці, у якій почув слабий жіночий голос. Він випровадив на двір дівчину, що вмирала від зачадження газом.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

НОВІ ІМІҐРАНТИ

Дня 13-го травня 1952 р. приїдуть до Ню Йорку кораблем „Дженерал Герсей" на ашуранси ЗУАДКомітету такі особи:

Мегасюк Ярослав, Ксеня; Дерлиця Анна, Зореслава; Капич Василь, Надя, Галина, Людмила, Валентин; Кирилів Катерина; Новосельський, Петро, Емілія; Віттке Віктор, Анна, Ернест; Ясовська Оксана, Марія; Присяжний Іван, Ольга.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 13-ти мільйонового майна організації!

• REALESTATE •
• БИЗНЕСОВІ НАГОДИ •

НА ПРОДАЖ
В GREENWOOD LAKE

(17 миль від Ню Йорку) біля твердого шляху пів акра землі, яка поділена на вісім лотів (дільничок). Кожна дільничка 100x200 футів. Догідне положення для підприємства (бар чи под.), 1 блок до купельової приватної річки, 3 блоки до залізничої станції й фабрики пластики. Без посередників. Продається все або лотами. Звертатись:

MAX LESHKO
74 Suffolk St., Apt. 13
New York City.

У ШІКАҐО, ІЛЛ. На продаж дім з 4 кімнатами, який виходить на два роги земельної ділянки. Дім, оточений верандою, має широкий підвал, — при ньому ґараж на два авта й овочеві дерева. Цілковита ціна $12,000. Недалеко Ірвінґ Парк і Гарлем Еве. Phone: **Gladstone 3-8041**

НА ПРОДАЖ
ҐРОСЕРНЯ і ДЕЛІКАТЕСЕН
Ціна приступна.
Mr. JOHN MACEIKOW
110 E. 7th Street, New York City.

З ПРИЧИНИ ХВОРОБИ МУСИТЬ БУТИ ПРОДАНИЙ
РЕСТОРАН
в околиці Таймс Скверу, контракт винайму (ліз) важний на 10 років, торгує тижнево $1,500. Ціна $15,000. Готівкою $5,000. Поблизькі кличте від 9. рано до 12. вполудне:
AT 9-6650
Wm. PASTUCK

МАЄМО НА ПРОДАЖ мешкальні доми (румінґ гаузи), Бар і Ґріл, Ґросерні, Ресторани. Кличте від 9-ої до 12-ої вполудне: AT 9-6650.
WILLIAM PASTUCK Brk.
Позамісцеві писати:
106 E. 96th St., New York City

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність", від. 163, відбудуться 11. травня в Домі Горожан, 847 N. Franklin St. в 1-ій год. пополудні. Проситься всіх членів бути на означений час, бо є важні справи до вирішення. — П. Мельник, предс.; С. Филик, рек. секр.; І. Потучко, фін. секр.

ТАРЗАН, ч. 2826. Починається відступ.



„Тарзане! Отаму тут!", кричав Хірам. „Відступай до Сенута!" скеровував Тарзан.

Підчас тимчасової тиші в битві, Тарзан гукнув: „Пусти гальму, Отаму!"

Кінцеве змітання його імпровізованої зброї, і Тарзан скочив через плтформу до рушійного Сенута.